

S. Mt. 5.

(X2000667)

I.

DE
NOMINE
RVTHENI

QVO
ILLVSTRISSIMA GERMANIAE FAMILIA

GAVDET
EXERCITATIO

QVAM
IN ACADEMIA IENENSI

EX CONCESSV
AMPLISSIMI COLLEGII PHILOSOPHICI
PRAESIDE

M. HENRICO SIGISMVNDO
MARQVARTO

SLAIZA-VARISCO

DISCEPTATIONI PVBLICAE SVBIICIET
IO. CAROLVS FRIDERICVSAKOPPY
EQVES VARISCVS

A. ET R.

MENSE IVNIO A.O. R. c^o l^o XCI.

IENAE

EX OFFICINA NISIANA.

J.2.

I. N. I. C.

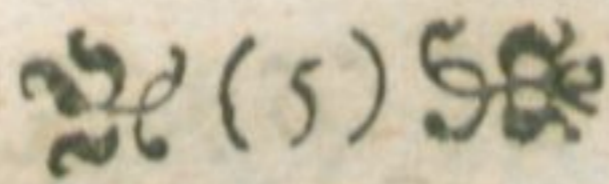
Nnus circumactus est, cum eruditionis, quamlibet exiguæ, in Academia partae argumentum publice expositurus, non aliunde id rectius peti posse existimabam, quam ex historia patria, obscuriuscula quidem illa implicataque, sed oppido multis referta memorabilibus. Turpe enimvero fuerit, terrarum, alio sub sole calentium, susque deque habitis patriis, delitias sciscitari. Quod autem res inter domesticas illustrissimi comites Rutheni, velut pulcherrimum Orionis sidus eminent, ad stemma illorum, Eois Hesperiiisque plagis notum, quæque in isto memoratu habentur digniora, replicandum iure merito pelliciebar. Itaque tunc causam, cur inde

A 2

ab

ab aliquot sæculis , raro exemplo , omnes ex
 hac familia sati potioris sexus , HENRICI
 nomine vocentur , quantum pote , indagavi ,
 pollicitus , me cognomen RUTHENI alia , si
 qua fors adfulserit , occasione discussurum .
 Sed spississima per remoramenta , quod enixe
 volebam , præstare nondum potui . Nunc
 ergo , stat , ruptis obstaculis fidem liberare me-
 am , atque disquirere , vndenam & quo tem-
 pore nomen RUTHENI præcelsæ illi profa-
 piæ hæere coeperit . Verum hoc agenti mihi
 multa deesse & deprehendo & doleo . Pluri-
 mum proinde abest , vt arbitrer , pro dignitate
 argumentum hoc a me tractatum , aut ab erro-
 re omni satis cautum iri . Quei poterit hoc
 a me fieri , a monumentis ita deserto ? Lapsi-
 bus igitur meis vt & ignorantia , in tam du-
 bia atque difficili materia veniam impertitu-
 ros esse omnes æquos bonosque lectores , spe-
 ro equidem atque adeo confido .

DE

DE

NOMINE RUTHENI

QVO

ILLUSTRISSIMA GERMANIÆ FAMILIA

GAVDET

EXERCITATIO.

I. *Ab eminentia illustrissimæ familiæ Ruthenicæ incipien-
dum. II. Origo illius antiquissima, sed incerta. III.
Ad Romanos a multis refertur. eorum fundamen-
tum. IV. In provinciis subactis aduocatos constitue-
bant Romani. V. Drusi in impugnandis Germanis
felicitas certa. VI. Incertum, quousque pertigerit.
Fabritius, Bruschius, Albinus, Zeilerus huc facientes.
VII. Indubia illustrissimorum Ruthenorum dignitas.
encomium Andreae Knichen. VIII. Vnde nomen
Rutheni? nihil certi heic definiri potest. IX. Variis
modis nomen illud & germanice & latine effertur.
X. Quo tempore cœperit? XI. Diversæ circa sca-
turiginem eius detegendam Autorum opiniones.
num a longitudine corporis? XII. quæ illustrissimis
Ruthenis quasi domestica. obiter de notis genitiuis.
XIII. Refellitur sententia ista. XIV. Potius a Russia
derivandum, quæ vero eius fuerit occasio, non vna
Scriptorum mens. XV. Zeileri recensetur. XVI. Pec-
censteinii vero similior videtur. XVII. De expeditio-
nibus sacris ὡς ἐν παρόδῳ. Bæclerus laudatus. XVIII.
Dubium contra Peccensteinii sententiam dilutum
quadantenus. XIX. Relinquitur tamen cuius liber-
tas suo super hac re abundandi sensu. XX. Concludi-
tur cum voto dissertatio.*

COgnomentum Rutheni, quo illustrissima aliqua Germaniæ familia, a tot sæculorum decursu, suevit insigniri, paullo sollicitius consideraturo, initium operæ faciundum est a magna heroicæ illius profapiæ eminentia, magno, qui ad vltimos vsque terrarum sinus distractus est, splendore, dignitate magna: quod sic lux amplior tractationi obscuræ adfundi posse videatur.

§. II. Veteres in atriis ceras, fumosasque maiorum imagines longa ostendere serie potest, vtut exordia eius, quod plerumque rerum magnarum fatum est, propter longinquam æui intercapedinem incerta noscantur; aliis, Aventino, Basilio Heroldo ad Germanos, Guelphos nimirum ea referentibus, ad Romanos aliis.

§. III. Qui Romanis cretos illustrissimos comites Ruthenos autumant, in scenam pro argumento adferunt verba Tabularum a Friderico II. Siciliae Rege anno 1232. ad portum Naonis in Carinthia conscriptarum. habent vero illa sese hunc in modum: *Notum facimus omnibus Christi fidelibus, quod nobiles Domini de Plauen, nostri & sacri Romani imperii aduocati, & tum temporis exercitus nostri summi capitanei, Henricus senior & Henricus iunior, strenui milites, ex nobilissima*

&

Et antiquissima prosopia Romanorum veterum orti
 Et progeniti. adde quæ sequuntur. Dicunt igitur,
 illos ex Columniorum stemmate profatos angu-
 stiis domesticis non contentos, laxius virtutis me-
 ritorumque spatium quæsiuisse, & vt sua trophæa
 exterorum inscriberent columnis, cum Drusi Ger-
 manici exercitu in Germaniam migrasse, belloque
 feliciter confecto, Prætorum seu Aduocatorum,
 vel etiam locum tenentium munia, ex iussu Dru-
 siano, ibidem obiisse.

§. IV. Quod vt explicatius commemoretur,
 sciendum est, apud Romanos, mundi domitores,
 consuetudinem tenuisse olim, vt in prouinciis
 sub iugum redactis castella exstruerent, constitu-
 tis ibi Aduocatis, qui iuri reddendo aduigilantes
 cauerent, ne gentes domitæ agerentur in trans-
 uersum. Sic per Rheni ripam quinquaginta
 amplius eiusmodi præsidia atque custodias dispo-
 sitas fuisse, florentissimus Historicorum Florus
 auctor est non proletarius lib. IV. cap. vlt.

§. V. Illud certum & inconcussæ veritatis,
 Drusum propitio plane Marte Germanos impu-
 gnasse, eosque adeo vexasse, vt non modo cogno-
 men inde ipsi adhæserit, teste Ouidio *Fast.* 1.

*Et mortem Et nomen Druso Germania fecit
 verum etiam victoriarum celeritate frequentiaque
 tantum*

tantum illis incusserit metum, vt vel ad nomen eius auditum ouicularum instar, quas fulmen aliquod e caelo missum exterruit, trepidarent cohorrescerentque. Vnde traditur, ab ipso morborum genus, quod Medicorum filii die *Drüsen* adpellant, nomen traxisse, eo, quod Germanis funus fuerit, atque ea pestis, qua nulla vnquam tetrior, perniciosior, foedior,

— — *Quotcunque sinistro
Styx genuit fœtu:*

vt in proverbium abierit: Vt Te Drusus perdat; vsitataque nonnullis Germanica imprecatio hinc manauerit: *Daß dich die Drüsen ankomme.* Quorsum legas licet Spangenberg. *Chron. Mansf. cap. XXVIII.*

§. VI. Sed quousque bella huius Drusi in Germania ruerint, & an terram illam, quæ Voilandia seu prætoriana vocari adsolet, occupauerit, in occupata propugnaculum, quod Voitsberg vulgo dicitur, condiderit, conditumque istud Romanis prætoribus, seu aduocatis, hodie dictis Ruthenis, commiserit, ea fini, vt illud cum subiecto sibi terræ tractu defenderent, iustitiamque administrarent; id vero est, de quo Auctores multi eunt in alia omnia, vt prope quot capita, tot & opini.

opinionum ac sententiarum diuortia deprehendas. Fabritius lib. VII. p. 778. *de orig. Sax. Veterem*, inquit, *ibi Nariscorum sedem fuisse verisimile est, sed quid in illis locis egerint Romani, vere affirmari non potest.* Bruschius in *descriptione Pinifer.* negat, & ad raiim vsque pernegat, Romanos in has terras vnquam pedem intulisse, tantum abest, vt illas occupauerint. Confer sis Albinus *Chron. Misn.* p. 201. Dresserum *de Vrbb.* p. 493. Zeiler. *Itinerar. Germ.* p. 11. Quæ de propagine familiae Columnesiæ produntur, Cyriacus Spangenberg l. I. cap. II. f. 26. & Volateranus l. XXII. quos Zeilerus *Contin. Itiner.* cap. IV. p. 62. 63. laudat, in dubium vocant.

§. VII. Ceterum sit de eo quicquid sit, hoc omni caret dubio, illustrissimos comites Ruthenos ex antiqua maxime stirpe ortos Aduocatos primum egisse; vndecunque etiam dignitas illa ad ipsos fuerit deuoluta: certe Henricum Aucupem cœnobio Quedlinburgensi quosdam ex illorum maioribus cum hoc caractere præfecisse, in *de Henrici nomine* ex Alberto Kranzio ostensum iui. Eo vid. Andreas Knichen, cuius nomen diffusius est, quam vt elogio vlllo possit comprehendi, *de iure Territorii cap. IV. n. 474.* quidpe qui exserte dicit, dignitatem illam Aduocatorum penes solos

B

illu-

Illustrissimos Ruthenos remansisse. Deinde & id certum, quod a Sigismundo Imperatore ad dignitatem principalem euecti fuerint, collato ipsis Buggraiatu Milnensi; quod in comitiis habeant ius suffragii, & consideant in Principum scamno; quod, vel ipsa fatente inuidia, eorum resgestæ ferme maiores sint, quam fama feruntur; quod deniq; quod tamen primo dictum oportebat, arduas olim expeditiones in Tartariam & Russiam, vnde & Ruthenos dictos esse putant multi, susceperint.

§. VIII. Nimirum est nunc, ut in rem veniam, visurus, qua forte de causa Rutheni adpellatio illustrissimæ illi familiæ sit accommodata; cum, tacente historia, certo & definite assignari nequeat. In quæstione enim facti, vbi testimoniorum auctoritate destituimur, non potest scientia dari ἀναμφισβήτητος. Super sunt coniecturæ, in quibus nemini quicquam obtrusum volo; sed a quouis doceri expeto. Sicut autem libertas coniecturis magna fortasse debetur: ita rationum momentis magis aut minus probabiles eas reddi, inter omnes constat. Quænam igitur de origine nominis illius circumferantur sententiæ, & pro qua firmitus videatur pugnare argumentorum robur, est hic disquisitu opus.

§. IX. Non abs re vero erit, si ante, quam hoc
agam,

agam, indicem, quot modis nomen illud soleat
 efferi, nam hoc etiam in primis interest intelligen-
 re. In antiquis monumentis videas illud germa-
 nice scribi iam Rūze / mox Rūzo / nunc Rūzin /
 alibi Rüsse: hodie autem non aliter nisi Reusse
 pronunciatur scribiturve. Latine sonat Rusus,
 Ruthenus & Rutho. quanquam Wiguleus Hun-
 dius in *collektaneis historicis part. II. Genealog. Bava-*
rici (quem locum εν ἀνευ χάριτος debeo cele-
 berrimo Sagittario nostro) in eorum vicem vta-
 tur vocabulo Ricceni.

§. X. Quantum consequi coniectura licet,
 nomen hoc sæculo tertio decimo primum in illu-
 stre illud stemma receptum fuisse, vero perquam
 simile est. Certe ante id tempus vsu istud inua-
 luisse, ex nullo fide digno documento, quod ego
 sciam, probari potest. Equidem Georgius Rux-
 nerus in *libro Torneamentorum* commemorat, Brun-
 swigæ anno 10 ccccxcvi. Philippum Ruthenum,
 Dominum de Plauia, sub Ludolpho Marchione
 Misniæ; Göttingæ anno c10cxix Gvilielmum
 Baronem de Gera; Noribergæ c10 cc ix Henri-
 cum Ruthenum cum aliis personis illustribus, lu-
 dicra certamina celebratum, se stitisse: ceterum
 bene est, quod in Ruxneriana collectione ac de-
 scriptionis contextu multa desiderari, erudite, vt

solet, ostendit Iureconsultus & fugientium litterarum stator celeberrimus, D. Georgius Schubartus, patronus ac præceptor meus cum cura obseruandus, in eruditissima *de ludis equestribus* commentatione. Ut adeo refellendis Ruxneri commentis dare amplius operam, sit operam pariter & tempus ludere.

§. XI. Eruderandæ nominis Rutheni origini qui insudauerunt, in partes scinduntur. A proceritate corporis insigni illud arcessi debere, a multis creditur, & ut sic loquar, γυμνῆ κεφαλῆ assertitur: ut ita *Neuß* idem notet ac *Rieß*. quod plerique huius familiæ magnitudine tantum non gigantea fuerint olim, & sint etiamnum.

§. XII. Scilicet est hoc illustrissimis Ruthenis peculiare, & quasi nota, quam Politici vocant, genitiua, ut ex illorum satu qui prodeunt, in staturam ut plurimum surgant excelsiorem. Vbi velut in transitu non possum non saltim verbo notare, Seleuci familiam notam generis naturalem anchoram habuisse; id quod Iustinus *libro XV. cap. IV.* inculcatum it. Quæ circa Augustum hoc nomine veniunt consideranda, excussit Suetonius *c. LXXX.* De Austriacis Archiducibus Theodorus Hopink in tractatu *de notis naturalibus, genitiuis & gentilitiis §. VI. num. 8. 9. & 10.* Est rarum, inquit,

inquit, *singulare ac notabile in Austriacorum principum familia mento nasci oblongiore prominentioreque, non tamen indecenti, sed cuius forma vultum Principis graui quadam maiestate decoret, intuentibusque reuerentiam concitet, eaque tam genuina his principibus a proavis atavisque nota est, ut prater masculos fere omnes etiam feminae plurimae hac insigniantur. Est autem mentum oblongius pui, placidi, constantis & minime perturbati animi indicium. Quo magis scutica dignus censeri debet Gallus ille, qui vsque eo frontem perfricuit, ut scribere non erubescat: Leopold prince assez bien fait, mais qui a des grosses leures.*

§. XIII. Sed haec extra viam. Non enim animus mihi est, de notis illis gentilitiis differere. Redeundum est, vnde abii. Eximia, qua pra aliis illustrissimi Rutheni sunt, longitudini corporis, natales suos nomen, de quo agimus, debere, credat, qui volet; ego vix crediderim. Enimvero fonte longe alio, regione videlicet aliqua illud esse corriuandum, indicio satis manifesto est, quod Henricus Dei gratia (quo eminentiae principalis axiomate olim semper fulsere) aduocatus de Plauen, duos filios testes quam in rem vocans, alterum illorum Henricum dictum Bohemum, alterum Henricum dictum R V S E ad-

B 3

pellae

pellauerit; dubio procul inde, quia alter in Bohemia, in Russia alter aliquamdiu, bellandi ergo, commorati fuerunt. Dn. Becklerus in *illustri Stemmata Ruthenico* de hoc videatur p. 256.

§. XIV. Ac profecto per est verosimile, quod sicut ex Prussia & Pruthenia, Prussus & Pruthenus, quemadmodum ex Mercatore & aliis Geographis videre est, manant: ita a Russia ac Ruthenia Russus Ruthenusque resultent. Sed quæ eius occasio fuerit ac causa, id forsitan definitu est difficilius, quod Auctores, qui hac de re sparsim commentati sunt, sententiis inter se mutuo differant.

§. XV. Martinus Zeilerus in libro *de X. Circ. Imp. Tit. V. Sax. sup.* p. 297. illud exinde factum retur, quod non nemo illustris illius familiaræ munere interregis in magno ducatu Russiæ functus fuerit quondam. Sed vix aliquid solidi subest huic opinationi.

§. XVI. Felicius originem illius rei videtur pandere Laurentius Peccenstein; cuius quidem, ut non omnia placita mea velim facta, sic in hoc prope a vero eum abesse opinor, quando *Theatri Saxonici capite XVIII.* p. 264. (lubet autem, quæ ille prolixius enarravit, in compendium mittere) ita differit: *Cum Friderici II. Imperatoris*

tem-

tempore anno c10 CCXXVIII. instinctu Pontificis,
 expeditio in Palestinam institueretur, pugnatum ad-
 uersus Saracenos; illi etiam Aduocatus de Plavven,
 quæ erat heroica eius mens, se ad sociabat: sed post-
 quam infelici uelitatione cum Saracenis expertus es-
 set, ab iis captus decennio post negotiatori Russo ven-
 debatur: Russis autem cum Tartaris confligentibus,
 ab his denuo capiebatur, & cum iam per longum tem-
 pus cum fortuna iniquiore luctatus esset, tandem di-
 sposito cœlesti, libertati redditus in aulam Friderici II.
 uestitu Russico amictus redibat. a quo & comiter
 excipiebatur, & clementer habebatur. Interibi cura
 ab Imperatore, tum ab aulicis a uestimenti habitu
 Russus (der lange Reuß) cognominatus est; id
 quod cognomen vel ab ipso in extremis litterarum
 scriptum legitur: diffusiore rei seriem præter Pec-
 censteinium etiam dabunt. Dn. Becklerus *libr. cit.*
p. 49. & seq. nec non Europäischer Herold p. 338.

non S. XVII. Nempe, ut illud obiter heic ad-
 suam, haut vane Pontifices hariolabantur, non
 licere sibi in Petri patrimonio quietis viuere, nisi
 per honorificam legationem aut ostracismum
 quasi quendam Germanos procul ab Italia in
 Orientem abigerent. Itaque id omni conten-
 tione operam dabant, ut principes christiani in
 terram sanctam mouerent, vitam ipsis æternam,

ac per absentiam prouinciis protectionem sancte
& velut ad aram polliciti. Quod strategematis ad-
modum feliciter Pontificibus cedebat. Ipsorum
enim auspiciis exercitus valde numerosi in Syriam
ducebantur, quibus multi principes, & inter illos
etiam laudatus modo Aduocatus de Plavven, in-
tererant. Plura, quæ huc faciunt, expromere,
vetat præfinitus operæ modus, intra quem coer-
cenda est industria mea. Interea Lector Boecle-
rum, Germaniæ quondam & sæculi decus *de pas-
sagius*, si commodo est, consulat.

§. XVIII. Sed ad institutum. Ex relatu ergo
Peccensteinii potuit utique factum esse, ut nomen
Rutheni ab indumento Rusfico, quo Advocatus
quidam de Plauen, qui diu in Russia detentus fue-
rat, redux factus speciem Rusfi præ se ferebat, inole-
uerit. At vero si quis arguat, Peccensteinium
fide monumentorum destitui, cum nemo sit ἐκ
τῶν συγχεσῶν, qui illud commemoret: is non
adeo inepte dubitauerit, nisi velit admittere, pro
coniectura saltem istud venditari, maioresque no-
stros potius in gerendis quam annotandis rebus
fuisse occupatos. Fateri enim cogor, non esse
quenquam ex vetustis & æqualibus, qui hoc diser-
te ac liquido adfirmet. quanquam Dn. Becklerus
loc. cit. putet, ex antiquis Monasterii Bozouiensis
schedis id confici posse.

§. XIX.

§. XIX. Ex dictis patet, quod iam tum monui, non adeo firma esse, quæ vulgo hinc inde de hoc argumento tradi adsolent. Iccirco cuius liberum esto, seligere ex variis opinionibus & suam facere, quamcunque lubuerit.

§. XX. Ego receptui canens æternum Numen supplex posco, vt illustrissimam domum Ruthenicam, & in ea Filiolos itineribus rectis paterna ac auita in decora enifuros, omni rerum prosperitate donet, quo nunquam ex illa desint, qui natalium excelsam originem virtute æquent, qui quam maiores gloriam nomini suo armis circumfudere, pacis amore conseruent: per quos templa niteant: per quos iustitia floreat: per quos bonis inuigilantes litteris foueantur. Sacra ita faxit Trias, & voti me damnatem esse iubeat!

Π Α Ρ Ε Ρ Γ Α.

I.

PERSUASISSIMUM habeo, neminem vnquam magnum futurum, cui Mathesis non erit magna.

C

II. Non

II.

Non sine ratione vocibus humanis instrumentisque harmonicis musicam auium præhabuit Gallix olim & litterati orbis Mæcenas, Peirescius; quod de eo scribit Gassendus in *vita ipsius libro VI p. 496.* editionis minoris Hagæ Comitatus.

III.

Vtut in Balsacii epistolis præter expromtam linguæ Gallicæ venustatem, etiam multa singularia de rebus litterariis & Autoribus iudicia habeantur; tamen facere non possum, quin hanc eius sententiam tristi littera damnem aut illudam, qua dixit: *Je souffrirois plus volontiers une femme, qui a de la barbe, qu' une femme, qui fait la sçauante: Libentius ferrem feminam barbatam, quam litteratam.*

IV.

Mihi semper placuit iudicium, quod Hugo Grotius prolegom. in libros *de iure belli & pacis*

pacis de Scholasticis, qui alias, quod in infelicia & bonarum artium ignara sæcula incidere, nil nisi rude atque inconditum in illa stili scabritie sonant, & magnopere a se inuicem dissentiunt, tulit: *In quo ipso, inquiring, diuersa tuendi studio laudabile præbent modestiæ exemplum, rationibus inter se certantes, non, qui mos nuper adeo litteras inquinare cœpit, conuitiis, turpi foetu impotentis animi.*

V.

Ex Romanciis neque stilius ecclesiasticus neque forensis peti debet.

VI.

Exteri vt multa alia in Germanis, ita etiam nimium eorum in compingendis libris cultum albis dentibus rident. Ioseph. Scaliger certe in epist. ad Casaubonum p. 303. *Iste liber, ait, (loquitur autem de Sethi Caluifii Chronico) ipsius auctoris liberalitate ad me missus est, eleganter, vt captus Germanorum est, compactus, deauratus, pumicatus.*

C a

VII.

20

VII.

Latinam linguam non colloquiis, sed stilo
comparandam existimo.

GENEROSO AC NOBILISSIMO
IUVENI

IO. CAROLO FRIDERICO

A KOPPY

AMICO SVO PERCHARO

S. D.

PRÆSES.

AB eo inde tempore, quo in alium hoc ar-
tium sacrarium delatus es, id omni egisti
nisu, ut tantum eruditionis instructum TIBI
parares, quantus & nobili gente ortum dece-
ret, & patrie olim ornanda sufficeret. Ac ne,
quod hodie nimis quam frequenter fieri adso-
let, sine presidio litterarum & cuitu in arduum
illud legum ac canonum studium irrueres, per
omnes humanitatis disciplinas vigorem animi
circumtulisti; ratus, TE iis succinctum feliciter

in

in altioribus esse progressurum. Ut stili elegantioris tentamenta, & notitiam linguarum cum epistemonicarum, tum politicarum reticeam; historiam etiam animo imbibisti cunctam. Neutiquam vero, vulgi more, proximorum incuriosus longinqua tantum sectatus es, sed summa TIBI fuit voluptati, res quoque patrias mecum, & qui inter illas tanquam sidera lucidiora inter stellas minores effulgent, illustrissimorum comitum Ruthenorum stemma perquirere. Cuius laudabilis instituti TVI dum nunc specimen publice edis, non possum non illud pro eo, ac par est, vehementer aestimare, TE QVE bonis prosequi omnibus, precatus identidem DEVM, ut porro albo, quod aiunt, pede in studiorum stadio progrediaris, & in tutamen ac decus generosa TVAE familiae aliquando euadas!

❧ ○ ❧

Nach Carels kühner Fuß Franciscus Hof bes-
trat /

Ließ Dienstbarkeit schon alle Cammern räumen /
Sie ließ sich allbereit von dessen Knechtschaft träumen /
Der mit Dienstbarkeit und Freyheit nach beliebtem
Willen that.

Doch hört! wie hat das Joch verspielt?
Ein Kleinod in die Hand gesenckt /
In der des Königs Herze war /
Hat des schlauen Glückes Zügel auff Vergebligkeit
gelenckt.

Mein Leser / merckst du nicht / wohin die Feder zielt?
Der edle Kopp macht es klar;
Dieser weiß / daß Stand und Adel kaum der Dienst-
barkeit entweicht /

Wenn Wiß und Tugend nicht aus Band und Fesseln
steigt /

Minerven reicht Er legt ein Kleinod hin /
Das von Seinem Tugend-Triebe die gewisse Loosung
führt :

Der **KLUSSER** Nahme ist das Kleinod / das
ich meyne /

Die Stand und Treffligkeit mit Gottheits-Cronen
ziert.

Der Himmel spricht: Ich lobe dieses Blat /
Das mit solchem Tugend-Fliese seinen Raum gefärbet
hat /

Von welchem ich die Quelle bin.

Dem HochEdelgebohrnen Herren AVTORI
zu Ehren setzte es

dessen bey Hn. Professor Pöfner

Sambt. Tisch-Compagnie.

Monfieur

ON ne reconnoit la veritable noblesse, que par la
vertu, & l' erudition, comme remarque fort bien
Senec. Ce n' est pas de cete erudition severe, que
la plus part de nos Philosophes vantent tant, dont Je
pretens parler: mais de cete erudition galante, qui est
le partage ordinaire de honnètes gens: & qui les fait
distinguer dans toutes les occasions: & cete belle science
ne consiste qu' en la connoissance des affaires du tems,
à pouvoir dire quelques bons mots bien à propos, & en
des façons de faire agreables: & l' on voit souvent
qu' un signe ou un geste fait plus d' impression que les
leçons d' un maitre severe. C' est ce que vous possedes
dans le plus haut degré, Monsieur; & cete savante The-
se que vous venés de faire & que vous devés soutenir
publiquement ne nous en laisse aucun doute: au con-
traire, elle nous persuade que vous avés bien prevû des
vôtre jeunesse que l' homme n' ét grand qu' autant qu'
il fait, & que celui qui ne fait rien, est veritablement
un monde en tenebre. Croyés moy, Monsieur, une si
haute vertu & des qualités si eclatantes ne peuvent de-
meurer long tems sans être recompensées avec usure,
ce que Je soubaite avec passion. Ce sont des voeux, qui
partent de l' affection la plus sincere qui fut jamais,
& du plus humble de tous vos Serviteur

George Frederic de Borck.

115 OR

Vous avés toujours bien sù, Monsieur, que la science la plus noble, & le plus grand ornement de l'homme consiste dans vne intelligence des chose politique & dans vne parfaite connoissance des plus Illustres Personages qui represente cete tragicomedie de ce monde. Il observe, & remarque tout ce qu'il y a de grand & d' Illustre dans les Princes qui en sont les principaux acteurs, & en fait comme vne anatomie morale pour en pouvoir juger plus sainement dans la recherche de leur Antiquite, & de leurs actions les plus memorables. C' est en quoy vous avés admirablement bien reüssi, dans celle que vous avés faite de la tres Illustre, & tres ancienne Maison des tres hauts, & tres Excellens Seigneurs, Messesseurs les Comtes de Reüßs, & que vous donnez au Publique, dans la these que vous devés soutenir; ou vous prouvéz avec tant de force, & de solidité l' antiquité, & l' origine de leur noblesse: que plusieurs volume ne suffiroient pas pour contenir seulement le denombrement des actions les plus heroïques, qu' vne infinité de Heros qui en sont sortis ont faites. Quo pede cœpisti, fac benè semper eas. Poursuivés comme vous avés commencé: vous allés le grand galop aux plus grandes charges, & au comble de tous les honneurs. C' est le moyen d' immortaliser votre nom, & moy le mien, par l' aveu que Je fais icy d' estre toute ma vie Votre Serviteur

Jean Henri Schlüter.

✠(o)✠

1717 m.c.

S. 114, 5.

(X2000)

DE
NOMI
RVTH

QVO
ILLVSTRISSIMA GERMAN
GAVDET
EXERCIT
QVAM
IN ACADEMIA IE
EX CONCESSV
AMPLISSIMI COLLEGII
PRAESIDE

M. HENRICO SIG
MARQVAR

SLAIZA-VARI
DISCEPTATIONI PVBLIC
IO. CAROLVS FRIDER
EQVES VARIS

A. ET R.
MENSE IVNIO A.O. R.

I E N A E
EX OFFICINA NI

